

Investerings- og bedriftsutviklingsmidlene - Regionale overordnede føringer for perioden 2025 - 2030

Virkemiddel	Næringsmessig fordeling mellom tradisjonelt/landbrukbaserte næringer	Prioritering mellom produksjoner	Særskilte satsinger	Andre føringer
Investerings- og bedriftsutviklingsmidlene (IBU) (Forvaltes av Innovasjon Norge)	90 % til tradisjonelt landbruk *	1 Mjølkeproduksjon <i>Tilpassing til dyrevelferdskrav og løsdriftskravet som trer i kraft i 2034 gis førsteprioritet.</i> 2 - Andre grovfôrbaserte husdyrproduksjoner - Planteproduksjon for salg - Grønnsaker, frukt og bær - Korn - All økologisk produksjon 3 Kraftfôrbaserte produksjoner 4 Andre produksjoner	Inntil 15 % av potten til tradisjonelt landbruk kan årlig benyttes til særskilte satsinger som følge av føringer i jordbruksavtale, markedssituasjonen eller andre forhold det enkelte år.	For produksjoner med markedsdekning bør prosjekter som har modernisering av driftsapparatet som hovedformål prioriteres framfor prosjekter med volumøkning som hovedformål. For grovfôrbaserte produksjoner bør midlene prioriteres til prosjekter som baseres på at man i hovedsak bruker arealer som ikke er egnet for korn-, frukt-, bær- og grønnsaksproduksjon. Nyetablering av grovfôrbaserte produksjoner hovedsakelig basert på arealer egnet for produksjon av korn, frukt, bær og grønnsaker gis lavere prioritet. Ved nyetablering av grovfôrbaserte husdyrproduksjoner hvor det er markedsbalanse kan det vurderes støtte når det er overgang fra andre grovfôrbaserte husdyrproduksjoner og når det er prosjekter i sårbare områder (dvs. områder med få produsenter, få beitedyr og/eller arealer i fare for å gå ut av drift). Ved nyetablering og utvidelse av saueproduksjon basert på utmarksbeite innen ulvesonen eller i områder som er viktige for å oppnå bestandsmålet for bjørn (definert i forvaltningsplanen) skal støtte til slike prosjekter vurderes særskilt.
	10 % til landbruksbaserte næringer *	Prosjekter med utgangspunkt i landbrukseiendommens ressurser.		

* Partnerskap landbruk for Innlandet kan justere denne prosentsetningen dersom rammen for Innlandet endres vesentlig i løpet av programperioden.

Utviklingsmidler på landbruk - Regionale overordnede føringer for perioden 2025 - 2030

Virkemiddel	Regionale føringer	Prioritering av tiltak
<p>Utviklingsmidler på landbruk (Regionale tilretteleggingsmidler) (forvaltes av Innlandet fylkeskommune i samarbeid med det regionale partnerskapet)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Midlene skal gå til samarbeidsprosjekter som legger til rette for regional næringsutvikling, rekruttering og kompetanseheving med mål om å styrke verdiskapingen i jord- og skogbruket med et hovedfokus på primærnæringa. - Prosjektene skal bidra til utvikling og fornying av det tradisjonelle landbruket og til utvikling av andre landbruksbaserte næringer gjennom utviklings- og mobiliseringstiltak. - Prosjekter koblet til satsinger vedtatt i tiltaksplanene for jord- og skogbruk og satsingsområder Partnerskap landbruk vedtar i løpet av programperioden. 	<p>Det kan gis støtte til:</p> <ul style="list-style-type: none"> - både forprosjekter og hovedprosjekter. - utvikling og utprøving av kurs og utdanninger. - utvikling og utprøving av rekrutteringstiltak. - prosjekter av nasjonal karakter dersom Innlandet har et særskilt ansvar. - etablering og utvikling av regionale matfestivaler og omsetningskanaler, men ikke til drift. <p>Det gis ikke støtte til:</p> <ul style="list-style-type: none"> - drift og gjentakende tiltak - fysiske investeringer - enkeltstående studieturer, fagmøter, seminarer og bokprosjekter - drift av festivaler - kommunalt planarbeid

Klima- og miljøprogrammet - Regionale overordnede føringer for perioden 2025 - 2030

Virkemiddel	Overordnet	Prioritering av fagområder	Prioritering av tiltak	Andre føringer
<p>Klima- og miljøprogrammet (forvaltes av Statsforvalteren i Innlandet)</p> <p>Det er en sentral målsetting i jordbruket å ivareta hensyn til klima og miljø og opprettholde matvareproduksjon på en best mulig måte etter «føre var-prinsippet».</p> <p>Økt kunnskap om jordbrukets klimautfordringer, jordhelse, natur- og kulturminneverdier og forurensning er viktig for å oppnå dette.</p> <p>Klima- og miljøprogrammet skal gi tilskudd til prosjekter og informasjonstiltak som bidrar til økt kunnskap og et mer bærekraftig jordbruk.</p>	<p>Tiltakene skal bidra til:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Styrke kunnskapen om klima- og miljøutfordringene for jordbruket - Formidle kunnskap fra forskningen til det praktiske jordbruket og rådgivingsarbeidet - Utvikle verktøy/hjelpemidler for effektive klima- og miljøtiltak - Prøve ut og formidle effekter av tiltak/virkemidler - Spre informasjon om utfordringer og aktuelle klima- og miljøtiltak i jordbruket til næringsutøverne, rådgivingstjenesten, forvaltningen og allmenheten 	<ul style="list-style-type: none"> - Klimatilpasning - Klimagassutslipp - Jord (jordstruktur, jordliv, karbonbinding m.m.) - Naturmangfold og kulturminner i kulturlandskapet - Forurensning til vann, jord og luft 	<ul style="list-style-type: none"> - Fagdager - Storskalaforsøk - Utprøvinger/forsøk 	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
		<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

* Statsforvalteren oppdaterer retningslinjene for KMP årlig blant annet basert på signaler gitt fra overordnede myndigheter gjennom tildelingsbrev, og regionale prioriteringer.

Retningslinjer 2024 ligger som eksempel her:

<https://www.statsforvalteren.no/siteassets/fm-innlandet/07-landbruk-og-mat/jordbruk/miljotiltak/klima-og-miljoprogram/retningslinjer-kmp-2024.pdf>

Fjellandbruksmidlene - Føringer

Virkemiddel	Overordnet	Prioritering av fagområder og satsinger	Tiltak og satsinger som prioriteres	Andre føringer
<p>Fjellandbruksmidlene (Forvaltes av Trøndelag fylkeskommune)</p> <p>Fjellandbrukssatsingen ble i jordbruksavtalen 2024 videreført med tre år (2025-2027). Ordningen forvaltes av Trøndelag fylkeskommune i samarbeid med det regionale partnerskapet i de fire fjellandbruksfylkene.</p>	<p>Satsingen på fjellandbruket skal bidra til et bærekraftig landbruk, og til utnyttelse av gårdens ressurser med utgangspunkt i fjellandbrukets muligheter og utfordringer.</p>	<p>Fjellandbruksmidlene skal nyttes til kunnskapsbygging og tiltak som gir bærekraftig verdiskaping og beredskap.</p> <p>Innenfor dette prioriteres følgende:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Kunnskapsutvikling og tiltak som gir økt bruk av utmarksbeiteressursen. 2) Kunnskapsutvikling og tiltak som styrker seterbruken. 3) Kunnskapsutvikling og tiltak som bygger omdømme og styrker rekruttering. 4) Kunnskapsutvikling og tiltak innenfor klimatilpasning, agronomi og driftstilpasning. 	<p>Samarbeidsprosjekter som bygger opp under en helhetlig og fylkesovergripende satsing på fjellområdene gis prioritet.</p> <p>En egen fylkesvis pott avsettes for å støtte lokale initiativ som understøtter midlenes formål (fagdager, møteplasser og tidligfase/prosjektutvikling).</p>	<p>Ordningen er geografisk avgrenset til 49 kommuner i fylkene Trøndelag, Innlandet, Telemark og Buskerud hvorav 25 kommuner er i Innlandet.</p>